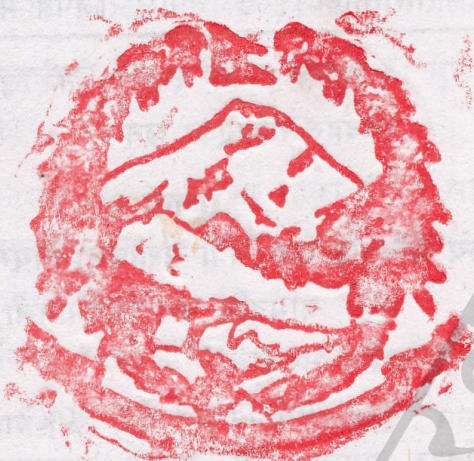

नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ६५) काठमाडौं, असार २९ गते, २०७२ साल (अतिरिक्ताङ्क ११ख)

भाग ३

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालयको

सूचना - १

आयकर (पाँचौं संशोधन) नियमावली, २०७२

आयकर नियमावली, २०५९ लाई संशोधन गर्न
वाञ्छनीय भएकोले,

आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३८ ले दिएको अधिकार
प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यी नियमहरूको नाम “आयकर
(पाँचौं संशोधन) नियमावली, २०७२” रहेको छ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **आयकर नियमावली, २०५९ को नियम १७ मा संशोधन :**
आयकर नियमावली, २०५९ को नियम १७ को,-

(१) उपनियम (१) को खण्ड (क) भिकिएको छ।

(२) उपनियम (२) को खण्ड (ख) मा रहेका “उपनियम (१)
को खण्ड (क) मा” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “ऐनको

683

खण्ड ६५) अतिरिक्ताङ्क ११ ख नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०७२।३।२९

अनुसूची-१ को दफा १ को उपदफा (१६) मा” भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

सूचना २

मूल्य अभिवृद्धि कर (सत्रौं संशोधन) नियमावली, २०७२

मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ४१ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरु बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यी नियमहरूको नाम “मूल्य अभिवृद्धि कर (सत्रौं संशोधन) नियमावली, २०७२” रहेको छ ।
(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६ मा संशोधन :** मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ (यसपछि “मूल नियमावली” भनिएको) को नियम ६ को,-

(१) मूल नियमावलीको नियम ६ को उपनियम (१) मा रहेका “बीस लाख रुपैयाँ” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “पचास लाख रुपैयाँ” भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

(२) उपनियम (२) को सट्टा देहायको उपनियम (२) राखिएको छ :-

“(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सानो कारोबार गर्ने व्यवसायीले स्वेच्छाले आफ्नो कारोबार दर्ता गराउन चाहेमा नियम ३ बमोजिम दरखास्त दिन सक्नेछ । यसरी स्वेच्छाले कारोबार दर्ता गराउन दरखास्त परेमा कर अधिकृतले नियम ४ बमोजिमको जाँचबुझ प्रक्रिया पूरा गरी ऐनको दफा ९ को अधीनमा रही कारोबार दर्ता गरिदिनु पर्नेछ ।”

३. मूल नियमावलीको नियम ७ मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम ७ को,-

“(१) उपनियम (१) र (२) मा रहेका “बीस लाख रुपैयाँ” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “पचास लाख रुपैयाँ” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(२) उपनियम (५) को खण्ड (ख) र (ग) भिकिएका छन् ।”

४. मूल नियमावलीको नियम १२ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम १२ को उपनियम (३) पछि देहायको उपनियम (४) थपिएको छ :-

“(४) मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएको तर यो उपनियम प्रारम्भ भएपछि मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने सीमाभन्दा घटी कारोबार भएको करदाताको खारेजी तथा त्यस्ता करदाताको कर मिलान गर्न बाँकी रकम (क्रेडिट) को व्यवस्थापन महानिर्देशकले तोकेको प्रक्रिया बमोजिम हुनेछ ।”

५. मूल नियमावलीको नियम २५ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम २५ मा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश राखिएको छ :-

“तर कम्प्युटर बिजक जारी गर्न अनुमति लिएको करदाताको कम्प्युटर प्रणालीबाट नै स्वतः बिक्री खाता तयार हुने भएमा बिक्री खाता प्रमाणित गराउनु पर्ने छैन ।”

६. मूल नियमावलीको नियम २६ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम २६ को उपनियम (३) भिकिएको छ ।

७. मूल नियमावलीको नियम २९ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम २९ को उपनियम (३) मा रहेका “र (३)” भन्ने शब्दहरू भिकिएका छन् ।

सूचना - ३

अन्तःशुल्क (पन्ध्रौँ संशोधन) नियमावली, २०७२

अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ को दफा २५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यी नियमहरूको नाम “अन्तःशुल्क (पन्ध्रौँ संशोधन) नियमावली, २०७२” रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९ को नियम ६ मा संशोधन :**
अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९ (यसपछि “मूल नियमावली” भनिएको) को नियम ६ को,-

(१) उपनियम (१) को सट्टा देहायको उपनियम (१) राखिएको छ :-

“(१) मदिरा, स्पिट, खुदो (मोलासेस) र वियरलाई उत्पादन गरी निष्कासन गर्दाको अवस्थामा नै अन्तःशुल्क लगाई असुल उपर गर्ने गरी भौतिक नियन्त्रण प्रणाली अन्तर्गत निष्कासन गर्न दिइनेछ ।”

(२) उपनियम (२क) मा रहेका “लेखिएको भए तापनि” भन्ने शब्दहरू पछि “चुरोट” भन्ने शब्द थपिएको छ ।

३. **मूल नियमावलीमा नियम १३ड. थप :** मूल नियमावलीको नियम १३घ. पछि देहायको नियम १३ड. थपिएको छ :-

“१३ड. **अन्तःशुल्क फिर्ता सम्बन्धी व्यवस्था :** (१) ऐनको दफा ३ख. को उपदफा (५) बमोजिम अन्तःशुल्क फिर्ता

खण्ड ६५) अतिरिक्ताङ्क ११ ख नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०७२।३।२९

पाउन आन्तरिक राजस्व विभागले तोकेको ढाँचामा अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष दरखास्त पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम पेश हुने दरखास्त साथ विभागले तोके बमोजिमका निर्यात प्रमाणित हुने कागजात पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) ऐनको दफा ३ख. को उपदफा (६) बमोजिम फिर्ता गरिने अन्तःशुल्क रकम बीस हजार रुपैयाँभन्दा बढी भएमा सम्बन्धित व्यक्तिको बैंक खातामा जम्मा हुने गरी चेक मार्फत भुक्तानी गर्नु पर्नेछ ।”

४. **खारेजी :** मूल नियमावलीको नियम ३४क. खारेज गरिएको छ ।

५. **मूल नियमावलीको अनुसूची-२ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको अनुसूची-२ को,-

(१) सि. नं. (३) को खण्ड (घ) को दरको महलमा रहेको
“रु. ४०,०००।-” भन्ने शब्दहरूको सट्टा
“रु. १,००,०००।-” भन्ने शब्दहरू राखिएको छन् ।

(२) सि. नं. (३) को खण्ड (ज) भिकिएको छ ।

(३) द्रष्टव्यको प्रकरण (२) र (३) भिकिएको छ ।

सूचना - ४

भन्सार (छैठौँ संशोधन) नियमावली, २०७२

भन्सार नियमावली, २०६४ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ९२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

खण्ड ६५) अतिरिक्ताङ्क ११ ख नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०७२।३।२९

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यी नियमहरूको नाम “भन्सार (छैठौं संशोधन) नियमावली, २०७२” रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **भन्सार नियमावली, २०६४ को नियम ८ मा संशोधन:** भन्सार नियमावली, २०६४ (यसपछि “मूल नियमावली” भनिएको) को नियम ८ को उपनियम (२२) पछि देहायका उपनियम (२३), (२४) र (२५) थपिएका छन् :-

“(२३) नेपालमा उत्पादित मालवस्तु गुणस्तर परीक्षण गराउन निकासी गर्नु परेमा त्यस्ता मालवस्तुको मूल्यको पाँच प्रतिशत धरौटी लिई भन्सार कार्यालय प्रमुखले निकासी गर्न अनुमति दिन सक्नेछ ।

(२४) उपनियम (२३) बमोजिम परीक्षणको लागि निकासी गरेको मालवस्तु तीन महिनाभित्र फिर्ता ल्याएमा परीक्षण खर्चमा लागेको रकममा लाग्ने महसुल लिई पहिले राखेको धरौटी रकम फिर्ता दिइनेछ ।

(२५) उपनियम (२३) बमोजिम परीक्षणको लागि निकासी गरिएको मालवस्तु तीन महिना पछि फिर्ता ल्याएमा नयाँ मालवस्तु पैठारी गरे सरह महसुल लाग्नेछ ।”

३. **मूल नियमावलीको नियम २१ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम २१ को उपनियम (१) को खण्ड (ख) को उपखण्ड (५) भिकी सोही खण्डको स्पष्टीकरणको सट्टा देहायको स्पष्टीकरण राखिएको छ :-

“स्पष्टीकरण: यस खण्डको प्रयोजनको लागि “इनबन्ड” भन्नाले नेपाल राष्ट्र बैङ्कले तोकेको प्रक्रिया अनुसार परिवर्त्य विदेशी मुद्रा भुक्तानी गरी भारतबाट पैठारी गर्ने प्रक्रिया सम्भन्ध पर्थे ।”

४. **मूल नियमावलीको नियम २८ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम २८ को उपनियम (४) भिकिएको छ ।

५. **मूल नियमावलीको नियम ३२ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम ३२ को उपनियम (१) मा रहेका “९० दिनभित्र” भन्ने शब्दहरुको सट्टा “साठी दिनभित्र” भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

६. **मूल नियमावलीको नियम ३४ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम ३४ को उपनियम (२) मा रहेका “ऐनको” भन्ने शब्दपछि “दफा ७ को उपदफा (१) बमोजिम नेपाल सरकारको हुने गरी छाडिएका मालवस्तु वा” भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

७. **मूल नियमावलीको नियम ३५ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम ३५ को उपनियम (१) को खण्ड (ख) को सट्टा देहायको खण्ड (ख) राखिएको छ :-

“(ख) उत्पादन भएको मितिले दश वर्ष नाघेका सवारी साधन वा इन्जिन नम्बर वा चेसिस नम्बर वा उत्पादन वर्ष नखुलेका वा अधिकांश पार्टपुर्जा भिकिएका वा भौतिक अवस्था कमजोर भई मर्मत तथा सञ्चालन गर्न लागतका दृष्टिकोणले उपयुक्त नदेखिएको सवारी साधनका सम्बन्धमा लिलाम पश्चात् पुनः सवारी साधनका रूपमा दर्ता हुन नसक्ने कुरा,”

८. **मूल नियमावलीको नियम ३६ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम ३६ को उपनियम (८) को सट्टा देहायको उपनियम (८) राखिएको छ :-

“(८) उत्पादन भएको मितिले दश वर्ष नाघेका सवारी साधन वा इन्जिन नम्बर वा चेसिस नम्बर वा उत्पादन वर्ष नखुलेका वा अधिकांश पार्टपुर्जा भिकिएका वा भौतिक अवस्था कमजोर भई मर्मत तथा सञ्चालन गर्न लागतका दृष्टिकोणले उपयुक्त नदेखिएको सवारी साधन लिलाम गर्दा लिलाम सकार गर्ने व्यक्तिकै खर्चमा पुनः सवारी साधनको रूपमा प्रयोगमा आउन नसक्ने गरी पत्र बनाई सो व्यहोरा प्रज्ञापनपत्रमा नै उल्लेख गरी लिलाम गर्नुपर्नेछ ।”

खण्ड ६५) अतिरिक्ताङ्क ११ ख नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०७२।३।२९

९. मूल नियमावलीको नियम ३७ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ३७ को उपनियम (२) को खण्ड (ख) को सट्टा देहायको खण्ड (ख) राखिएको छ :-

“(ख) मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट स्नातक वा सो सरह उत्तीर्ण गरी कम्प्यूटर सम्बन्धी कम्तीमा तीन महिनाको आधारभूत तालिम लिएको,”

१०. मूल नियमावलीको नियम ४५ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ४५ को सट्टा देहायको नियम ४५ राखिएको छ :-

“४५. मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समितिका अध्यक्ष तथा सदस्यहरुको पारिश्रमिक: मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समितिका अध्यक्ष तथा सदस्यहरुको पारिश्रमिक अर्थ मन्त्रालयले तोके बमोजिम हुनेछ।”

११. मूल नियमावलीको नियम ४७ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ४७ को,-

(क) उपनियम (१) को खण्ड (ख) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश भिकिएको छ।

(ख) उपनियम (४) पछि देहायको उपनियम (५) थपिएको छ :-

“(५) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सुन, चाँदी वा जवाहिरात सम्बन्धी मुद्दामा सुराकी दिने र त्यस्तो मालवस्तु मानिस सहित वा मानिस बाहेक पक्री पेश गर्ने व्यक्तिलाई पुरस्कार दिँदा त्यस्तो मालवस्तु लिलाम वा विक्रीबाट प्राप्त भएको रकमको दश प्रतिशत वा पाँच लाख रुपैयाँमध्ये जुन घटी हुन्छ सोही रकम पुरस्कार दिइनेछ। त्यसरी पुरस्कार दिँदा पुरस्कारको रकम प्रति व्यक्ति पचास हजार रुपैयाँभन्दा बढी हुने छैन।”

१२. मूल नियमावलीको नियम ४८ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ४८ को,-

(क) उपनियम (३) को सट्टा देहायको उपनियम (३) राखिएको छ :-

“(३) उपनियम (२) बमोजिम सुराकी प्रतिवेदन वा सूचना प्राप्त हुन आएमा महानिर्देशकले तत्काल सम्बन्धित भन्सार कार्यालयको प्रमुखलाई मौखिक वा लिखित रूपमा जानकारी दिनु पर्नेछ । भन्सार कार्यालयको प्रमुखले आफूले प्राप्त गरेको वा महानिर्देशकबाट प्राप्त गरेको सुराकीको प्रतिवेदन वा सूचना गोप्य रूपमा दर्ता गरी राख्नु पर्नेछ ।”

(ख) उपनियम (४) भिकिएको छ ।

(ग) उपनियम (६) को सट्टा देहायको उपनियम (६) राखिएको छ :-

“(६) सुराकी दिने व्यक्तिले आफ्नो वास्तविक नाम नदिई कुनै काल्पनिक नामबाट पनि सुराकी दिन सक्नेछ । त्यस्तो काल्पनिक नामबाट सुराकी दिएको अवस्थामा त्यस्तो सुराकीको वास्तविक नाम एवं निजको स्पष्ट पहिचान हुने प्रमाणहरु (नागरिकताको प्रमाणपत्र वा परिचयपत्र वा राहदानी) को प्रतिलिपि सुराकीले भन्सार कार्यालयको प्रमुखलाई तुरुन्तै उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । भन्सार कार्यालयको प्रमुखले त्यस्तो विवरण प्रमाणित गरी गोप्य राख्नु पर्नेछ ।”

१३. **मूल नियमावलीको नियम ४९ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम ४९ को सट्टा देहायको नियम ४९ राखिएको छ :-

“४९. **सुराकी दिँदा खुलाउनु पर्ने विवरण:** (१) हवाई जहाजबाट हुने चोरी निकासी वा चोरी पैठारीको सुराकी दिँदा हवाई जहाजको उडान नं. तथा चोरी निकासी वा चोरी पैठारी गर्ने व्यक्तिको सम्भव भएसम्म नाम वा राहदानी नम्बर वा हुलिया र चोरी पैठारी वा चोरी निकासी हुन लागेको मालवस्तुको नाम एवं लुकाई छिपाई ल्याउने वा लैजाने तरिका समेत खुलाउनु पर्नेछ ।

(२) स्थलमार्गबाट हुने चोरी निकासी वा चोरी पैठारीको सम्बन्धमा चोरी पैठारी हुन लागेको

खण्ड ६५) अतिरिक्ताङ्क ११ ख नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०७२।३।२९

मालवस्तुको नाम, चोरी पैठारी हुन लागेको स्थान र समय, सवारी साधनको किसिम र नम्बर, लुकाई छिपाई ल्याउने वा लैजाने तरिका एवं चोरी पैठारी वा चोरी निकासी गर्ने व्यक्तिको सम्भव भएसम्म नाम वा हुलिया समेत खुलाउनु पर्नेछ ।”

१४. **मूल नियमावलीको नियम ५३ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम ५३ मा रहेका “सात दिनको” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “पन्ध्र दिनको” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

१५. **मूल नियमावलीको नियम ६४ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम ६४ को खण्ड (ज) मा रहेको “नब्बे” भन्ने शब्दको सट्टा “साठी” भन्ने शब्द राखिएको छ ।

१६. **मूल नियमावलीमा नियम ६६ग थप :** मूल नियमावलीमा देहायको नियम ६६ग थपिएको छ :-

“६६ग. नोक्सानी भई वा कम परिमाणमा पैठारी हुन आएको मालवस्तुको जाँचपास र महसुल सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) ऐनको दफा ७ को उपदफा (३) बमोजिम नोक्सानी भई वा टुटफुट भई वा कम परिमाणमा मालवस्तु पैठारी हुन आएमा त्यस्तो मालवस्तुको जाँचपास हुनु पूर्व मालधनीले भन्सार अधिकृतलाई सो व्यहोरा उल्लेख गरी निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन दिँदा त्यस्तो अवस्थामा मालवस्तु पैठारी हुन आएको स्पष्ट कारण र सो तथ्य पुष्टि हुने बीमा सर्भेयरको प्रतिवेदन, आधिकारिक निकायले सो व्यहोरा प्रमाणित गरिदिएको कागजात, स्थलगत मुचुल्का, वा अन्य सान्दर्भिक र वस्तुनिष्ठ प्रमाण समेत संलग्न गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) र (२) बमोजिम निवेदन तथा प्रमाण कागजात प्राप्त हुन आएमा भन्सार

अधिकृतले आवश्यक जाँचबुझ एवं विस्तृत भौतिक परीक्षण गरी नोक्सानी भएको वा मूल्यहीन भएको वा घटी परिमाणमा पैठारी भएको पाइएमा सो व्यहोरा तथा मूल मालवस्तुको रुपमा प्रयोगमा नआउने भए पनि अन्य वैकल्पिक प्रयोगमा आउन सक्ने वा पत्रुको रुपमा पुनः प्रयोगमा आउन सक्ने वा अन्य कुनै रुपमा व्यापारिक प्रयोजनमा आउन सक्ने वा नसक्ने व्यहोरा समेत प्रज्ञापनपत्रमा विस्तृत रुपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम मालवस्तुको वास्तविक अवस्था यकिन भएपछि सही अवस्था वा यथार्थ रुपमा पैठारी हुन आएको मालवस्तुमा लाग्ने महसुल लिई भन्सार अधिकृतले त्यस्तो मालवस्तु जाँचपास गर्न सक्नेछ ।

(५) टुटफुट भई पैठारी भए पनि उपनियम (३) बमोजिम वैकल्पिक प्रयोगमा आउन सक्ने भनी ठहर भएको मालवस्तुलाई भन्सार अधिकृतले छुट्टै घोषणा गराई अनुमानित भन्सार मूल्य निर्धारण गरी लाग्ने महसुल लिई जाँचपास गर्नु पर्नेछ ।

(६) मालवस्तु भन्सार कार्यालयमा आउनु पूर्व महसुल बुझाइसकेको कारणले उपनियम (३) बमोजिम असुल गर्नुपर्ने भन्दा बढी महसुल असुल भएको रहेछ र सम्बन्धित व्यक्तिले त्यस्तो बढी महसुल फिर्ता पाउन निवेदन दिएमा भन्सार अधिकृतले लिखित निर्णय गरी त्यस्तो बढी महसुल सम्बन्धित व्यक्तिलाई फिर्ता दिन सक्नेछ ।

(७) यस नियम बमोजिम मालवस्तु जाँचपास भएको वा महसुल फिर्ता दिएकोमा सोको विस्तृत जानकारी भन्सार अधिकृतले तुरुन्त छिटो साधनद्वारा महानिर्देशकलाई दिनु पर्नेछ ।”

खण्ड ६५) अतिरिक्ताङ्क ११ ख नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०७२।३।२९

१७. मूल नियमावलीको नियम ४० र ६१ खारेज गरिएको छ ।

१८. मूल नियमावलीको अनुसूची-१२ मा संशोधन : मूल नियमावलीको अनुसूची-१२ मा रहेका “खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “खण्ड (क) सँग सम्बन्धित” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

आज्ञाले,
सुमनप्रसाद शर्मा
नेपाल सरकारको सचिव